

शासकीय वैद्यकीय, दंत व आयुर्वेद महाविद्यालय व
रुग्णालयातील मानसेवी अध्यापकांच्या मानधनात
वाढ करणेबाबत..

महाराष्ट्र शासन

वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- क्र.मानसेवी-२०२४/प्र.क्र. ४६/२४/वैसेवा-२

गो.ते.रुग्णालय संकुल इमारत, ९ वा मजला, लोकमान्य टिळक रोड

नवीन मंत्रालय, मुंबई, ४०० ००९

दिनांक :- १४ मार्च, २०२४

वाचा :-

- १) मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी (सेवाप्रवेश व सेवेच्या शर्ती) नियम १९७६, दि.०६.०९.१९७६,
- २) वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग शासन निर्णय क्र. एनएचओ-२०१४/१५१९/सीआर-२२/१४/वैसेवा-२, दि.११.०९.१९९७

प्रस्तावना :-

मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी (सेवाप्रवेश व सेवेच्या शर्ती) नियम १९७६ मधील नियम ३ (१)(२)(३) मधील तरतूदीनुसार वैद्यकीय क्षेत्रातील पदव्युत्तर पदवी धारक तज्ज्ञास शासकीय वैद्यकीय, दंत व आयुर्वेद महाविद्यालये व संलग्नित रुग्णालयात नियमित करार तत्वावर सहायक प्राध्यापक, सहयोगी प्राध्यापक व प्राध्यापक पदावर नेमणूक करण्याची तरतुद आहे. सदर मानसेवी प्राध्यापकांना प्रत्येक दिवसामध्ये किमान ४ तास याप्रमाणे आठवड्यातून किमान २४ तास कामकाज करणे, बाह्यरुग्ण व आंतररुग्ण विभागातील रुग्णांची तपासणी करणे, रुग्णसेवेशी संबंधीत डॉक्टर व कर्मचाऱ्यांना योग्य त्या सूचना/मार्गदर्शन करणे, अधिष्ठाता, प्राध्यापक व विभागप्रमुख यांनी नेमून दिलेले रुग्णसेवेच्या संदर्भातील कामे, पदवीपूर्व/पदव्युत्तर विद्यार्थी विभाग किंवा अतिविशेषोपचार अभ्यासक्रमाच्या विद्यार्थ्यांना शैक्षणिकदृच्या मार्गदर्शन/मदत करणे इत्यादी कामे करणे आवश्यक आहे.

२. मानसेवी अध्यापकांना महाराष्ट्र मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी (सेवाप्रवेश व सेवेच्या शर्ती) नियम, १९७६ च्या नियम ७ नुसार नियमित करार तत्वावरील अध्यापकांना वयाच्या ५८ वर्षापर्यंत नियुक्ती अथवा मुदतवाढ देण्यात असून शासन निर्णय दिनांक २५.०२.२०१४ नुसार मानसेवी अध्यापकांनी वयाची ५८ वर्ष पुर्ण केल्यानंतर वयाच्या ६५ वर्षापर्यंत पहिल्या टप्प्यात मा.मंत्री (वै.शि.) यांच्या मान्यतेने तसेच वयाच्या ६५ वर्षानंतर वयाच्या ७० वर्षापर्यंत दुसऱ्या टप्प्यात एकाच वेळी मा.मुख्यमंत्री महोदयांच्या मान्यतेने पुर्णनियुक्ती देण्यात येते.

३. सद्यस्थितीत, राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालयांची एकूण संख्या ३५ झालेली आहे. म्हणजेच गेल्या काही वर्षातच एकूण १७ महाविद्यालयाची राज्यामध्ये वाढ झालेली आहे. राज्यातील

लोकसंख्येचे प्रमाण पाहता, तज्ज डॉक्टरांचे प्रमाण अत्यल्प असल्याने उपलब्ध अध्यापकीय पदांचा पूर्ण क्षमतेने वापर करून पदवी व पदव्युत्तर पदवी अभ्यासक्रम मोठ्या प्रमाणात सुरु करून राज्यातील तज्ज डॉक्टरांची संख्या वाढविणे आवश्यक आहे. राज्यातील शासकीय वैद्यकीय, दंत व आयुर्वेद महाविद्यालय व संलग्नित रुग्णालयांची वाढत असलेली संख्या, वैद्यकीय शिक्षणाची गरज दिवसेंदिवस वाढत असून शासकीय वैद्यकीय, दंत व आयुर्वेद महाविद्यालयांध्ये अध्यापकांची नियुक्ती करणे अत्यावश्यक झाले आहे. तथापि, सर्वोतोपरी प्रयत्न करून देखिल नियमित अध्यापकांची रिक्त पदे भरली जात नाही. त्यामुळे राज्यातील शासकीय वैद्यकीय, दंत व आयुर्वेद महाविद्यालय व संलग्नित रुग्णालयांत करार तत्वावर अध्यापकांच्या सेवा उपलब्ध करून घेण्याबाबत शासनाने धोरण निश्चित केले आहे. त्याचप्रमाणे मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी (सेवाप्रवेश व सेवेच्या शर्ती) नियम १९७६ मधील तरतुदीनुसार मानसेवी अध्यापक म्हणून नियुक्ती देण्यात येते.

४. शासकीय वैद्यकीय, दंत व आयुर्वेद महाविद्यालये व संलग्नित रुग्णालयातील नियमित अध्यापकांना ७ वा वेतन आयोग लागू असून त्यांना UGC च्या वेतनश्रेणीनुसार वेतन अदा करण्यात येत असून करार तत्वावरील अध्यापकांना रु.१,००,०००/-ते रु.२,३०,०००/- इतके मासिक मानधन अनुज्ञेय केले आहे. मानसेवी (नि.क.त) अध्यापकांना मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी (सेवाप्रवेश व सेवेच्या शर्ती) नियम १९७६ मधील तरतुदीनुसार रु.२५०/- इतके मासिक मानधन निश्चित करण्यात आल्यानंतर शासन निर्णय दि.११.०९.१९९७ अन्वये रु.१५००/- इतके मासिक मानधन निश्चित करण्यात आले आहे. तथापि, मानसेवी अध्यापकांच्या मानधनात सन १९९७ पासून म्हणजेच २६ वर्षांपासून कोणतीही वाढ करण्यात आलेली नाही. ही बाब विचारात घेता, शासकीय वैद्यकीय, दंत व आयुर्वेद महाविद्यालये व संलग्नित रुग्णालयातील मानसेवी (निकत) अध्यापकांच्या मानधनात वाढ करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी (सेवाप्रवेश व सेवेच्या शर्ती) नियम १९७६ मधील नियम ३ (१) (२) (३) मधील तरतूदी विचारात घेवून शासनाने नियुक्ती दिल्यानुसार मानसेवी (निकत) या अध्यापकीय पदावर कार्यरत असलेल्या तसेच सदरहू पदावर भविष्यात नियुक्ती देण्यात येणाऱ्या अध्यापकांना खालीलप्रमाणे मासिक मानधन लागू करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	पदनाम	सुधारित मासिक मानधन (रुपये)
१	प्राध्यापक (निकत)	३०,०००/-
२	सहयोगी प्राध्यापक (निकत)	२५,०००/-
३	सहाय्यक प्राध्यापक (निकत)	

२. उपरोक्तप्रमाणे मानसेवी वैद्यकीय अधिकारी (सेवाप्रवेश व सेवेच्या शर्ती) नियम १९७६ मधील नियम ३ (१) (२) (३) मधील तरतूदीनुसार नियुक्त मानसेवी अध्यापकांना सुधारित मानधन लागू केल्यामुळे येणारा अंदाजे रु.१४,२२,००,०००/- (रुपये चौदा कोटी बाविस लाख फक्त) इतका वार्षिक आवर्ती खर्च संबंधित संरथेतील “१०-कंत्राटी वेतन” या लेखाशिर्षाखाली मंजूर असलेल्या वार्षिक अनुदानातून भागविण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

३. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १५५/व्यय-१३, दिनांक १२.०३.२०२४ अन्वये दिलेल्या अभिप्रायानुसार तसेच मा.मंत्रीमंडळाच्या दिनांक १३ मार्च, २०२४ रोजीच्या बैठकीमध्ये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२४०३१३१६३९५०८३१३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु.द.धोँडे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) मा.राज्यपालांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा.मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई

- ३) मा.मंत्री (वै.शि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा.राज्यमंत्री (वै.शि.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ६) अपर मुख्य सचिव (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ७) प्रधान सचिव, (व्यय), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ८) आयुक्त (वैद्यकीय शिक्षण), वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई.
- ९) संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई.
- १०) अधिष्ठाता, सर्व शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये (संचालनालयामार्फत)
- ११) सर्व सहसचिव / उप सचिव, वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १२) महालेखापाल-१/२, (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर
- १३) जिल्हा कोषागार अधिकारी,
- १४) निवडनस्ती (वैसेवा-२)